

УДК 658.8.011.1

ТЮРИНА Ніла Марківна

кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, менеджменту та адміністрування

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0003-1337-1460>

e-mail: nilatyurina@gmail.com

НАЗАРЧУК Тетяна Валеріївна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та адміністрування

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0001-9153-0733>

e-mail: nazarchuktatiana@gmail.com

ШКАБАРА Ніна Володимирівна

магістрант

Хмельницький національний університет

e-mail: nina721@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЄКТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

У дослідженні розкрито актуальність проблеми формування та раціонального використання інформаційно-аналітичного забезпечення управління проектами суб'єктів господарювання. Аргументовано, що інформаційно-аналітичне забезпечення – невід'ємна та одна з ключових складових нормативно-методичного забезпечення проектного менеджменту. За результатами аналізування діяльності підприємства визначено стратегічні цілі його подальшого розвитку за векторами: (1) маркетинг, (2) виробництво, (3) персонал, (4) фінанси. Розроблено матрицю SWOT-аналізу бізнес-моделі розвитку підприємства зі складовими внутрішнього та зовнішнього середовища (сильні та слабкі сторони). Визначено, що для досягнення поставлених цілей проектного менеджменту необхідно підсилити сильні та послабити слабкі сторони підприємства, а також реалізувати можливості та нівелювати загрози із зовнішнього середовища функціонування підприємства. Обґрунтовано основні принципи інформаційно-аналітичного забезпечення моделювання стратегічного розвитку підприємства.

Ключові слова: проектний менеджмент; управління бізнес-проектами; бізнес-планування; нормативно-методичне забезпечення; інформаційно-аналітичне забезпечення.

JEL classification: M11, O32

DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2022.2.68.77>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Розвиток ринкових відносин в Україні обумовлює формування конкурентного середовища в усіх галузях економіки. Успішне функціонування підприємств у мінливому зовнішньому середовищі в значній мірі залежить від ефективності управління підприємствами. В свою чергу одним із

важливих видів управління є стратегічне управління проектами або проектний менеджмент. Якісний проектний менеджмент дозволяє забезпечити адаптивність підприємства до умов нестабільного зовнішнього оточення, довгострокові конкурентні переваги та стійкий розвиток на різних етапах життєвого циклу.

Практика реалізації стратегічних підходів у діяльності вітчизняних підприємств

свідчить, що перші етапи в більшості випадків здійснюються успішно: запрошуються консультанти, які володіють відпрацьованими технологіями, аналізуються внутрішнє та зовнішнє середовище, виявляються приховані ресурси та чинники, які негативно впливають на діяльність підприємства, розробляється стратегія. На практиці часто, наблизившись до етапу реалізації стратегії, власникам, головам правління та топ-менеджерам, не вистачає сил чи навичок для її реалізації. У зв'язку з цим доцільно починати процес стратегічного управління не із розробки стратегії, а з її впровадження шляхом побудови системи управління змінами. Вагомою причиною, яка також перешкоджає організації системи стратегічного управління на вітчизняних підприємствах є проблема забезпечення матеріальними, фінансовими, інформаційними та інтелектуальними ресурсами.

Проте, слід зазначити, що таку роботу на кожному підприємстві проводити не лише доцільно, але й життєво необхідно, оскільки впровадження проектного менеджменту забезпечує розв'язання проблем виживання, успіху та стійкого розвитку підприємства у конкурентному середовищі.

Сучасна практика стратегічного планування свідчить, що сам процес проектного менеджменту є неповноцінним без розробки конкретної бізнес-моделі стратегічного розвитку підприємства. Це поняття введено науковцями для поглиблення трактування сутності та різновидів бізнес-моделей. При цьому, технології та інновації, що не спираються на ефективні бізнес-моделі, вже не є життєздатним підходом для забезпечення розвитку підприємства. Відтак, для забезпечення стабільного розвитку підприємства, зміцнення його конкурентоспроможності на ринку потрібен механізм, який би забезпечував створення нових напрямів бізнес-діяльності підприємства. При цьому задачі та методи управління істотно відрізняються на кожному етапі життєвого циклу суб'єкта господарювання. Керівники підприємств повинні постійно бачити три горизонти розвитку свого підприємства, що по суті, є тактичним, стратегічним і довгостроковим стратегічним плануванням. Для стійкого розвитку підприємства потенціал кожного

горизонту повинен бути повністю реалізований та своєчасно профінансований. До горизонтів розвитку підприємства слід віднести: розвиток ключових бізнес-напрямів, їх захист від конкурентів, використання головних компетенцій; створення нових напрямів бізнесу, механізмів розвитку в цих напрямках; формування реальних опціонів, що будуть перспективні у майбутньому, створення ключових компетенцій у цих напрямках. З викладеного випливає актуальність питання формування інформаційно-аналітичного забезпечення управління бізнес-проектами.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Будь-яке підприємство – це керований об'єкт. Теоретично, його розвиток може відбуватися не керовано, однак це, радше, виняток, а ніж правило. Кожен бізнес-проект має бути ретельно вивіреном і спланованим. Такий висновок підкріплюється не лише в теорії, але й на практиці, коли кожен бізнес-проект пов'язаний з інвестиціями, а, відтак, ризиком. Саме тому вже багато років науковці працюють над формуванням та вдосконаленням теоретико-методичних і методико-прикладних засад планування бізнесу, іншими словами – в царині проектного менеджменту. Це здебільшого дослідження А. Джелли [5, с.38-46], В. Карпова [8, с.11-16], А. Которжин [9, с.109], Р. Мамчин [12], Р. Лупака, М. Куницької-Ляш [16, с.8-15], Ю. Кравчика [12, с. 78-83] та інших науковців.

Більше того, ціла низка актуальних на нині публікацій присвячена доведенню тісних зв'язків між якісним плануванням бізнесу і забезпеченням конкурентоспроможності (О. Біленький [1, с.36-41]), реалізацією конкурентних переваг суб'єкта господарювання (А. Дідич [7, с.248-252]), зміцненням конкурентних позицій підприємства (Л. Чумак, Л. Гаркава [15, с.212-215]), посиленням економічної безпеки, реалізацією ресурсного і економічного потенціалу підприємств.

Вже аксіомою стало те, що існують об'єктивні переваги не простого планування бізнесу, а здійснення цього на засадах проектного менеджменту. Такий підхід дозволяє сфокусувати цілі і завдання

підприємницької діяльності навколо конкретного проекту, а через це більш якісно і ефективно використати наявне ресурсне забезпечення і конкурентні переваги підприємства. Нормативно-методичні засади планування і реалізації бізнес-проектів досліджені в працях Н. Данік [3,с.81-84], О. Данченко [4], О. Кваша [10,с.81-85] та інших дослідників.

Над подальшим вдосконаленням методичних підходів і методик, інформаційно-аналітичного забезпечення проектного менеджменту активно працюють Т. Васильців, О. Ярошко [2, с.132-136], Т. Зубко [6, с.81-88], В. Коюда, М. Пасько [11, с. 212], А. Череп, Ю. Салип [14,с.77-79] та інші науковці.

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

В економічній літературі можна знайти достатньо велику кількість праць як вітчизняних, так і закордонних авторів, які стосуються сутності та методики розробки стратегії розвитку підприємства тощо. Проте, розвиток ринкових відносин в економіці України, підвищення рівня конкуренції на споживчому ринку, посилення вимог споживачів до якості продукції підприємств та наявність специфіки реалій вітчизняного внутрішнього ринку, системи його державного регулювання вимагають розробки нових адаптованих підходів до питань ефективного управління вітчизняними підприємствами шляхом розробки бізнес-проектів їх стратегічного розвитку.

Разом з тим, кожна ситуація не тотожна. Підприємства мають різні фінансово-економічні та ресурсні можливості. Кожен бізнес-проект має власну специфіку та потенціал реалізації. Відтак, існує необхідність формування нових, більш досконалих підходів до розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення управління проектами.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення управління бізнес-проектами стратегічного розвитку підприємства.

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБҐРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Для розробки конкретної бізнес-моделі подальшого розвитку підприємства потрібно системно підходити до цієї роботи, а також врахувати не лише перспективні напрями розвитку, але й ризики, які можуть супроводжувати підприємство при реалізації відповідних заходів.

Розвиток економіки України характеризується непередбачуваністю політико-економічних подій, швидкою мінливістю економічної ситуації, стрімким ускладненням соціальних і технологічних процесів. Ця тенденція підтверджує об'єктивність існування в ринковій економіці такого економічного явища як ризик. Безперечним фактом є і наростання результатів впливу ризику на хід розвитку підприємства. Для досліджуваного підприємства, що здійснює свою діяльність у галузі будівництва, специфічною характеристикою є тривалий період здійснення програми будівництва (проектного рішення), а отже, стає надзвичайно актуальним здійснення ефективного управління проектами на всіх етапах цієї програми.

Досліджуване підприємство застосовує при здійсненні планування своєї діяльності окремі елементи стратегічного планування господарської діяльності. Зокрема, керівництвом підприємства розроблено систему поточних цілей. Разом з тим, з метою удосконалення інформаційно-методологічного забезпечення розробки бізнес-проекту стратегічного розвитку підприємства необхідним є використання низки підходів щодо формування стратегічних цілей розвитку підприємства, обрання стратегічних цільових ринкових сегментів, стратегії і тактики захоплення цих сегментів, моделювання життєвого циклу проектів та циклів життєдіяльності підприємства.

Найбільш доцільно сформувати удосконалену систему стратегічних цілей підприємства за чотирма напрямками: 1) маркетинг; 2) виробництво; 3) персонал; 4) фінанси. Сукупність цілей підприємства за цими напрямками наведено на рис. 1.

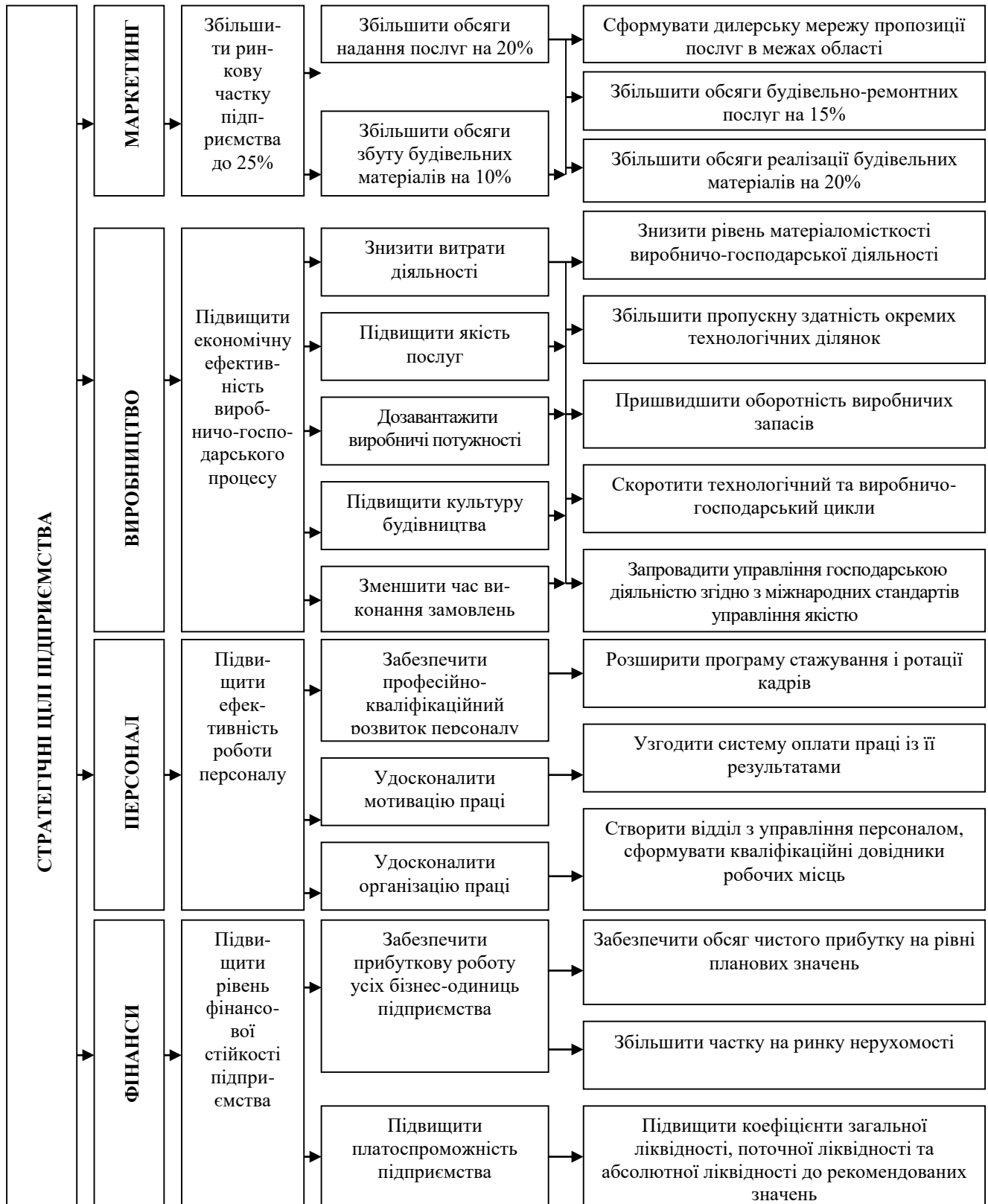

Рис. 1. Сукупність стратегічних цілей розвитку підприємства

Джерело: авторська розробка.

Для того, щоб досягнути поставлених цілей керівництву підприємства необхідно виявити сильні та слабкі сторони підприємства (щоб усвідомити за рахунок

чого підприємству вдасться забезпечити досягнення цих цілей), а також виявити можливості та загрози із зовнішнього середовища функціонування підприємства

(щоб усвідомити чинники, які сприятимуть підприємству у досягненні його цілей, а також чинники, які можуть перешкоджати у досягненні цілей підприємства).

Результати аналізу виявлення сильних і слабких сторін діяльності підприємства, а також сприятливих можливостей та загроз представимо у вигляді матриці SWOT-аналіз на рис. 2, з якого видно, що сильними сторонами діяльності підприємства є: висока

якість послуг, наявність системи знижок, помірна вартість послуг, значний досвід роботи на ринку, позитивний імідж та популярність у контрагентів і клієнтів, невисока витратомісткість виробничо-господарського процесу, належний рівень автоматизації та механізації процесів будівництва, достатній досвід роботи на ринку.

ЗОВНІШНІ ФАКТОРИ	
<p>Зовнішні можливості</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ зростання доходів населення та активізація підприємницької діяльності після завершення внутрішньої кризи; ▪ розширення місткості ринку після відновлення економіки в посткризовий період; ▪ збільшення обсягів державного та замовлень з боку органів місцевого самоврядування; ▪ розширення географії надання послуг і реалізації проектів (у межах області та у інші регіони) 	<p>Зовнішні загрози</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ зниження доходів населення; ▪ нестабільність економічної ситуації; ▪ підвищення вимог та вартості процедур ліцензування та обов'язкової стандартизації продукції і послуг; ▪ посилення рівня державного контролю та вимог до будівельних об'єктів; <ul style="list-style-type: none"> ▪ корупція; ▪ посилення рівня конкуренції на ринку, в т.ч. з боку іноземних конкурентів
ВНУТРІШНІ ФАКТОРИ	
<p>Внутрішні сильні сторони</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ висока якість послуг; ▪ наявність системи знижок та програм лояльності; ▪ помірна вартість послуг; ▪ значний досвід роботи на ринку, позитивний імідж та популярність у контрагентів і клієнтів; <ul style="list-style-type: none"> ▪ невисока витратомісткість виробничо-господарського процесу; ▪ належний рівень автоматизації та механізації процесів будівництва; <ul style="list-style-type: none"> ▪ достатній досвід роботи на ринку 	<p>Внутрішні слабкі сторони</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ недостатня якість послуг зі створення приоб'єктної інфраструктури; ▪ неповноцінна асортиментна політика; ▪ невисока якість роботи збутового персоналу; ▪ невисока швидкість виконання замовлень; ▪ недостатній рівень модернізації виробничо-господарських процесів; ▪ недостатній рівень фінансової стійкості підприємства; ▪ відсутність постійних державних замовлень

Рис. 2. Матриця SWOT-аналіз бізнес-моделі розвитку підприємства

Джерело: авторська розробка.

Для належного виконання підприємством своєї місії та стратегічних цілей, забезпечення стійкої довгострокової життєздатності, високої конкурентоспроможності необхідним є дотримання низки вимог щодо удосконалення бізнес-моделі його розвитку.

Слабкими сторонами, які ведуть до погіршення конкурентних позицій підприємства є недостатня якість послуг зі створення приоб'єктної інфраструктури, неповноцінна асортиментна політика, невисока якість роботи збутового персоналу, невисока швидкість виконання замовлення, недостатній рівень модернізації виробничо-господарських процесів, недостатній рівень фінансової стійкості підприємства, відсутність постійних державних замовлень.

Сприятливими зовнішніми

можливостями щодо реалізації стратегічних цілей підприємства є зростання доходів населення та активізація підприємницької діяльності після завершення військових дій та фінансово-економічної кризи, розширення місткості ринку після відновлення економіки в посткризовий період, збільшення обсягів державного та замовлень з боку органів місцевого самоврядування, розширення географії надання послуг і реалізації будівельних проектів (у межах області та у інші регіони).

Факторами, які перешкоджатимуть підприємству досягненню цілей його функціонування є зниження доходів населення, нестабільність економічної ситуації, підвищення вимог та вартості процедур ліцензування та обов'язкової

стандартизації продукції і послуг, посилення рівня державного контролю, посилення корумпованості чиновників, посилення рівня конкуренції на ринку, в т.ч. з боку іноземних конкурентів.

Аналогічні методологічні підходи слід здійснювати для усіх видів бізнесу (бізнес-одиниць (БО) підприємства. Для досліджуваного підприємства такими БО є два напрями діяльності: 1) надання будівельно-ремонтних послуг; 2) реалізація будівельних матеріалів.

Для кожної з БО підприємства слід розробити бізнес-модель розвитку. Відповідно, керівництву підприємства потрібно працювати над удосконаленням інформаційно-методологічного забезпечення управління проектами та забезпечення стратегічного розвитку підприємства на прикладі вказаних двох напрямів діяльності.

Орієнтація системи управління підприємством на забезпечення його розвитку передбачає, що управлінські рішення, які приймаються у будь-якій сфері діяльності підприємства мають обов'язково розглядатись і отримувати оцінку з точки зору їхнього впливу на процес розвитку підприємства як сьогодні, так і у перспективі.

Реалізація вимоги альтернативності управлінських рішень передбачає, що підготовка кожного управлінського рішення на підприємстві повинна враховувати варіанти впливу на можливий розвиток підприємства та його структуру.

Вимога адаптивності системи управління розвитком підприємства означає, що ця система повинна своєчасно враховувати існуючий стан та зміни у ресурсному забезпеченні підприємства, вплив факторів зовнішнього середовища, галузевих змін, рівня конкурентоспроможності і фінансової стійкості підприємства та інших параметрів.

Стратегічна орієнтація в управлінні розвитком підприємства на довгостроковий та раціональний розвиток зобов'язує приймати управлінські рішення керівництвом досліджуваного підприємства з врахуванням не лише існуючої сукупності чинників зовнішнього та внутрішнього середовища, але й передбачати заходи щодо захисту інтересів підприємства у перспективі.

Загалом алгоритм формування системи стратегічних пріоритетів бізнес-моделі

розвитку підприємства повинен здійснюватись у чітко визначеній послідовності. Так, вихідні засади формування системи стратегічних пріоритетів розвитку досліджуваного підприємства мають базуватись на інформаційній базі, зібраній в результаті внутрішнього аналізу про стан та динаміку розвитку підприємства, а також результатів діагностики зовнішніх чинників впливу, а далі у порівнянні одержаних значень із базовими критеріями та індикаторами, розробленими та затвердженими керівництвом суб'єкта господарювання. Результатом аналізу стане виявлення негативних тенденцій розвитку підприємства.

На основі узагальнення результатів внутрішнього аналізу (показників рівня та тенденцій розвитку підприємства) формується перелік позитивних і негативних аспектів щодо рівня розвитку підприємства. Зовнішній аналіз дозволяє виявити причини негативних тенденцій розвитку підприємства, у тому числі, зумовлених неефективним державним регулюванням підприємницької діяльності на макро- та мезорівнях управління, а також дією інших зовнішніх чинників впливу (дії конкурентів, постачальників, споживачів, рівень розвитку ринкової інфраструктури, фінансово-кредитної системи тощо).

На основі результатів зовнішнього та внутрішнього аналізу слід сформувані (або відкоригувати існуючі) базові принципи та концептуальні засади стратегії розвитку підприємства.

Розробку стратегічних цілей бізнес-моделі розвитку досліджуваного підприємства доцільно здійснювати у розрізі компонент ресурсного забезпечення, ефективності його використання та здатності до розвитку. Так, для підвищення якості та рівня ресурсного потенціалу підприємства необхідно провадити роботу, спрямовану на підвищення якості трудового потенціалу, оновлення матеріально-технічної бази підприємства, зниження ресурсо- та енергомісткості виробничо-господарської діяльності, застосування елементів страхування та самострахування господарсько-фінансової діяльності, удосконалення структури капіталу тощо.

Для подальшого покращання показників

ефективності функціонування підприємства необхідно забезпечити підвищення рівня його конкурентоспроможності, зниження рівня витратомісткості діяльності, підвищення рівня прибутковості виробничо-господарської діяльності, покращання показників ефективності використання усіх видів ресурсного забезпечення.

З метою забезпечення розширеного відтворення економічного та ресурсного потенціалу досліджуваного підприємства необхідно забезпечити позитивний приріст обсягів реалізації послуг та продукції, належні темпи зростання обсягів доходу, позитивні темпи приросту обсягів інвестицій та інноваційної активності.

Наступний етап алгоритму формування інформаційно-аналітичного забезпечення

управління проектами досліджуваного підприємства повинен передбачати розробку і реалізацію безпосередньо тактичних заходів, у тому числі з урахуванням специфіки розвитку та існуючого стану функціонування й розвитку підприємства.

При здійсненні стратегічного планування розвитку підприємства необхідно дотримуватись низки принципів планування, котрі створюють передумови для успішної діяльності підприємства у конкурентному економічному середовищі. Наведемо їх у табл. 1.

Основні принципи планування тісно пов'язані між собою і в кінцевому результаті орієнтують на всебічне обґрунтування планових показників і досягнення найкращих результатів розвитку підприємства.

Таблиця 1

Основні принципи моделювання стратегічного розвитку підприємства

Принципи планування	Зміст принципу
Необхідність	Обов'язкове застосування планування діяльності є раціональною поведінкою кожного ефективно діючого суб'єкта господарювання.
Неперервність	Процес планування на підприємстві повинен здійснюватися постійно шляхом: а) послідовної розробки нових планів по закінченні дії планів попереднього періоду; б) проміжного планування – по закінченні частини планового періоду необхідно складати оновлений план, в якому збільшується горизонт планування, а на період, що залишився, план може уточнюватися у зв'язку з появою непередбачених раніше змін зовнішнього середовища чи внутрішніх можливостей підприємства.
Еластичність і гнучкість	Застосування первинних планів до умов, що змінюються, яке необхідно здійснювати шляхом: а) введення планових резервів за основними показниками; б) застосування еventуального (на випадок) планування для різних ситуацій і розподілу даних; в) використання оперативних планів для обліку змін середовища, які виникають; г) використання альтернативних планів.
Єдність і повнота (системність)	Системність досягається трьома основними способами: 1. Наявністю загальної (єдиної) економічної мети і взаємодії всіх структурних підрозділів підприємства на горизонтальному і вертикальному рівні планування. 2. Всі часткові плани структурних одиниць підприємства і сфер діяльності (виробництва, збуту, персоналу, інвестування тощо) у взаємодії повинні складати загальний єдиний план його соціально-економічного розвитку. 3. Врахування у плані всіх факторів впливу на прийняття рішень.
Точність і деталізація	1. План повинен бути складений з достатньо високим рівнем точності для досягнення поставленої мети. 2. По мірі переходу від оперативних короткострокових до середньо- і довгострокових стратегічних планів точність і деталізація планування може зменшуватися до визначення тільки основних цілей загальних напрямів розвитку підприємства.
Економічність	1. Витрати на планування повинні порівнюватися з отриманими від нього перевагами. 2. Внесок планування в ефективність має визначатися поліпшенням якості прийнятих рішень.
Оптимальність	На всіх етапах планування повинен забезпечуватися вибір найбільш ефективних варіантів рішень, що відображається у максимізації прибутку та інших результативних показниках, оптимізації витрат тощо.
Зв'язок рівнів управління	Узгодженість діяльності на всіх рівнях управління потрібно забезпечувати трьома способами: а) деталізацією планів „зверху – вниз”; б) збільшенням планів „зверху – вниз”; в) частковим делегуванням повноважень.
Участь	Необхідна активна участь персоналу в процесі планування розвитку підприємства, що підсилює його мотивацію поведінки, оскільки планування для себе психологічно і економічно ефективніше, ніж для інших.
Взаємодія координації та інтеграція	Чим більше структурних одиниць і рівнів управління підприємством бере участь у плануванні, тим ефективнішим є цей процес; планування на кожному структурному рівні підприємства незалежно не може бути ефективним без взаємодії планів на всіх рівнях.

Джерело: авторська розробка

Ці принципи визначають зміст і орієнтацію планової роботи на всіх стадіях проекту і його послідовній реалізації. Крім перерахованих базових принципів в процесі планування керівництву підприємства необхідно враховувати і загальноекономічні принципи науковості, пріоритетності, динамічності, ефективності, комплексності тощо.

6. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

З метою удосконалення інформаційно-методологічного забезпечення управління проектами будівельні підприємства можуть використовувати низку методик щодо формування стратегічних цілей свого розвитку, обрання стратегічних цільових ринкових сегментів, стратегії й тактики

захоплення цих сегментів, моделювання життєвого циклу послуг та циклу життєдіяльності бізнесу. Доцільно формувати систему стратегічних цілей підприємства за чотирма напрямками: маркетинг; виробництво; персонал; фінанси; надалі виявляти сильні та слабкі сторони підприємства (щоб усвідомити за рахунок чого підприємству вдасться забезпечити досягнення цих цілей), а також можливості та загрози із зовнішнього середовища функціонування (аби усвідомити чинники, які сприятимуть підприємству у досягненні його цілей, а також чинники, які можуть перешкоджати у досягненні цілей підприємства); складати матрицю SWOT.

Подальші наукові дослідження у цьому напрямі стосуються удосконалення методики аналізування конкурентних позицій підприємства у рамках бізнес-проекування.

Література

1. Біленький О. Ю. Аналіз конкурентних стратегій ТНК в умовах глобалізації економічної діяльності. *Економічний аналіз*. 2015. Т. 21. № 2. С. 36-41.
2. Васильців Т. Г., Ярошко О. Р. Фінансова безпека підприємства: місце в системі економічної безпеки та пріоритети посилення на посткризовому етапі розвитку економіки. *Науковий вісник ЛТЕУ України*. 2018. Вип. 21.2. С. 132-136.
3. Данік Н.В. Бізнес-планування як інструмент здійснення фінансового менеджменту в сучасних умовах розвитку України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2015. Вип. 2. С. 81–84.
4. Данченко О. Б. Огляд сучасних методологій управління ризиками в проектах. *Управління проектами та розвиток виробництва*. 2014. № 1 (49). URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Uprv_2014_1_4.pdf.
5. Джелла А.Н. Стратегічне планування діяльності підприємства. *Актуальні проблеми економіки*, 2012. С. 38–46.
6. Зубко Т. Л. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства галузі зв'язку. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2016. Вип. 3. С. 81-88.
7. Лупак Р. Л., Дідич А. М. Економічні основи забезпечення конкурентоспроможності підприємства в умовах ринкових відносин. *Науковий вісник ЛТЕУ України*. 2017. Вип. 20.6. С. 248-252.
8. Карпов В.А. *Планування та аналіз підприємницьких проектів*. Одеса: ОНЕУ, 2014. 218 с.
9. Каторжин А.Д. Розробка бізнес-плану інвестиційного проекту. *Управління розвитком*. 2013. № 16. С. 109.
10. Кваша О.С. *Особливості бізнес-планування в організації*. 2014. С. 81–85.
11. Коюда В.О., Пасько М.І. Методологічний підхід до бізнес-планування розвитку підприємства. *Бізнес Інформ*. 2015. № 9. С. 212.
12. Кравчик Ю. В. Планування зовнішньоекономічної діяльності як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства на світовому ринку. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 4 С. 78-83.
13. Мамчин Р.О. *Теоретичні засади бізнес-планування в торговельному бізнесі*. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/13851/1/31_203-210_Vis_720_Menagement.pdf.
14. Череп А. В., Салип Ю. О. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємств. *Інноваційна економіка*. 2012. № 8 (34). С. 77-79.
15. Чумак Л. Ф., Гаркава Л. В. Основні аспекти управління конкурентоспроможністю підприємства. *Бізнес Інформ*. 2013. № 1. С. 212-215.

16. Vasylytsiv T. G., Lupak R. L., Kynytska-Iliash M. V. Strategic approaches to the effective use of intangible assets as a condition for strengthening the competitiveness of enterprise. *Науковий вісник Полісся*. 2018. № 2 (14). С. 8-15.

References

1. Bilen'kyj, O. Yu. (2015). Analysis of the competitive strategies of TNCs in the context of globalization of economic activity. *Economic analysis*. Vol. 2. pp. 36-41.
2. Vasylytsiv, T. G., Yaroshko O. R. (2018). Financial security of the enterprise: place in the system of economic security and priorities of strengthening at the post-crisis stage of economic development. *Scientific Bulletin of LTEU of Ukraine*. Vol. 21.2. pp. 132-136.
3. Danik, N. V. (2015) Business planning as a tool for financial management in modern conditions of development of Ukraine. *Scientific Bulletin of Uzhgorod National University. Series: International Economic Relations and the World Economy*. Vol. 2, pp. 81–84.
4. Danchenko, O. B. (2014). Review of modern risk management methodologies in projects. *Project management and production development*. vol.1(49). URL : http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Uprv_2014_1_4.pdf.
5. Jella, A. N. (2012). Strategic planning of the enterprise. *Actual problems of economy*, pp. 38–46.
6. Zubko, T. L. (2016). Assessment of the level of economic security of the enterprise in the field of communications. *Economy. Management. Business*. Vol. 3. pp. 81-88.
7. Lupak, R. L., Didych, A. M. (2017). Economic bases of ensuring the competitiveness of the enterprise in market relations. *Scientific Bulletin of LTEU of Ukraine*. Vol. 20.6. pp. 248-252.
8. Karpov, V. A. (2014) Planning and analysis of business projects. Odessa: ONEU.
9. Katorzhin, A. D. (2013). Development of business plan of the investment project. *Development Management*. Vol. 16, p. 109.
10. Kvasha, O. S. (2014). Features of business planning in the organization, pp. 81–85.
11. Koyuda, V. O., Pasko, M. I. (2015). Methodological approach to business planning of enterprise development. *Business Inform*, vol. 9, p. 212.
12. Kravchyk Yu. (2021) Planning of foreign economic activity as a factor of increasing the competitiveness of the enterprise in the world market. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences*, 4 (296) 78-83 [in Ukrainian] <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-296-4-12>
13. Mamchyn, R. O. (2011). Theoretical principles of business planning in trade business. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/13851/1/31_203-210_Vis_720_Menejment.pdf.
14. Cherep, A. V. (2012). Methodological approaches to assessing the competitiveness of enterprises. *Innovative economy*. Vol. 8 (34). pp. 77-79.
15. Chumak, L. F. and Harkava, L. V. (2013). Key aspects of the competitiveness of enterprises. *Biznes Inform*. Vol. 1. pp. 212-215.
16. Vasylytsiv, T. G., Lupak, R. L., Kynytska-Iliash, M. V. (2018) Strategic approaches to the effective use of intangible assets as a condition for strengthening the competitiveness of enterprise. *Scientific Bulletin of Polissya*. № 2 (14). pp. 8-15.

Abstract

TYURINA Nila, NAZARCHUK Tatiana, Shkabara Nina. Formation of information and analytical support of business project management of the enterprise

The purpose of the article is to improve the information and analytical support of project management in business.

The study reveals the relevance of the problem of formation and rational use of information and analytical support for project management of the entity.

It is argued that information and analytical support is an integral and one of the key components of regulatory and methodological support of project management. Based on the results of the analysis of the enterprise's activities, the strategic goals of its further development are determined by the following vectors: (1) marketing, (2) production, (3) personnel, (4) finance.

The applied significance of the research results is that a matrix of SWOT-analysis of the business model of enterprise development with components of the internal and external environment (strengths and weaknesses) has been developed. It is stated that in order to achieve the goals of project management it is necessary to strengthen the strengths and weaknesses of the enterprise, as well as to realize opportunities and eliminate threats from the external environment of the enterprise. The basic principles of modeling the strategic development of the enterprise are substantiated.

The scientific novelty of the research results is that the economic essence of enterprise development strategies is revealed, business models of strategic and managerial decisions are developed and their place and role in the set of elements of strategic enterprise management are indicated; the strategic analysis of financial and economic activity of the enterprise is carried out and the economic diagnostics of the environment of its functioning is carried out; the method of substantiation of resource provision of strategic development of the enterprise and strategy of its management as a whole as an important means of ensuring effective development of the enterprise is improved.

Keywords: *project management; business project management; business planning; regulatory and methodological support; information and analytical support.*

Стаття надійшла до редакції 01.06.2022 р.

Бібліографічний опис статті:

Тюріна Н., Назарчук Т., Шкабара Н. Формування інформаційно-аналітичного забезпечення управління бізнес-проектами підприємства. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 2. С. 68-77.

Tyurina N, Nazarchuk T., Shkabara N. (2022) Formation of information and analytical support of business project management of the enterprise. *Innovation and Sustainability*, № 2, pp. 68-77.